

Prikaz**Božana Tenji, prof. savjetnica**

Druga srednja škola Beli Manastir

bozana.tenji@skole.hr

Uporaba aplikacija Office365 u nastavi na daljinu Primjer iz prakse

Sažetak

Danas, kada je nastava na daljinu postala dio „novog normalnog“, nastavnici se pitaju kojim se aplikacijama služiti i kako što bolje i efikasnije ostvariti svakodnevni kontakt s učenicima.

Platforma koja omogućuje besplatan pristup svim sudionicima obrazovnog sustava preko domene skole.hr i nudi mnoštvo aplikacija koje nam mogu pomoći kvalitetno ostvariti nastavu je Office365.skole.hr.

Svima su već dobro poznate aplikacije Word, Excel i PowerPoint, ali do sada manje poznate aplikacije postaju izuzetno primjenjive baš u ostvarivanju nastave na daljinu. To su npr. aplikacije: Yammer, OneNote, Outlook, Forms i OneDrive.

Uvod

Nastavnicima je ponuđena autonomija u smislu odabira aplikacija kojima mogu ostvariti nastavu na daljinu pa se neki nastavnici služe i različitim aplikacijama koje su, možda, bliske učenicima, ali takve aplikacije često ne nude siguran pristup. Ministarstvo obrazovanja i Carnet dali su preporuku da se svi u sustavu poslužimo domenom *skole.hr* i svojim korisničkim imenom i zaporkom koju smo dobili u školama pa bismo svakako i o tome trebali voditi računa pri odabiru platforme ili aplikacije koju ćemo predložiti učenicima za izođenje nastave na daljinu.

Aplikacije Office-a 365

Yammer aplikacija

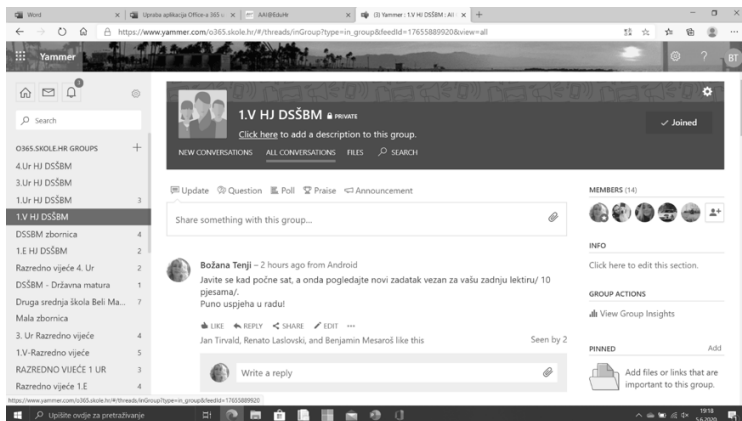
Prva aplikacija Office-a 365 koja nam može poslužiti kao virtualna zbornica ili ona u koju možemo brzo i jednostavno uključiti sve učenike i nastavnike u skupinu za primanje informacija je aplikacija Yammer.

Tu možemo napraviti i skupine razreda po predmetima u koje možemo uključiti sve učenike, npr. 1.E HJ DSŠBM (1. razred, ekonomist Druge srednje škole Beli Manastir) i tako svaki profesor za svoj predmet i svaki razred. U Yammeru svaki razred od svoga profesora može dobiti informaciju preko aplikacije na svom mobitelu, a nastavnik na taj način može brzo i jednostavno ostvariti kontakt sa svakim učenikom.

I u nastavi na daljinu važno je da učenici ne izgube smisao za organizaciju vremena te je nužno držati se rasporeda, čak po smjenama, ako su učenici u školu išli u smjenama.

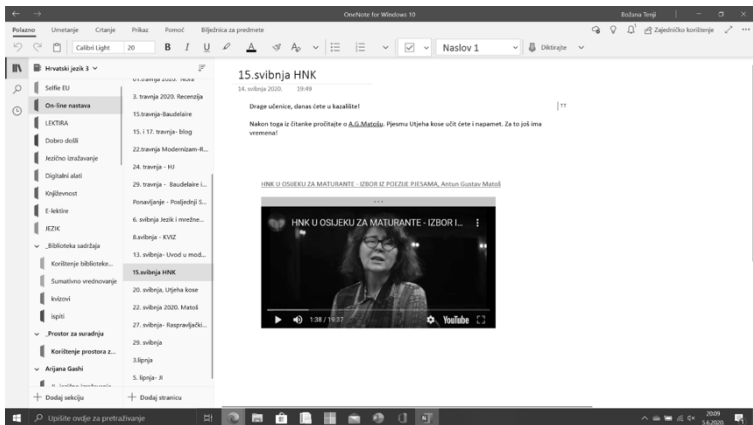
Na početku svakoga sata po rasporedu preko aplikacije Yammer učenici mogu staviti *like* na objavu nastavnika: „*Jeste li na satu?*“ U objavi ih nastavnik upućuje na zadatak koji se nalazi u drugoj aplikaciji Office-a365 za škole, a to je aplikacija OneNote.

OneNote aplikacija

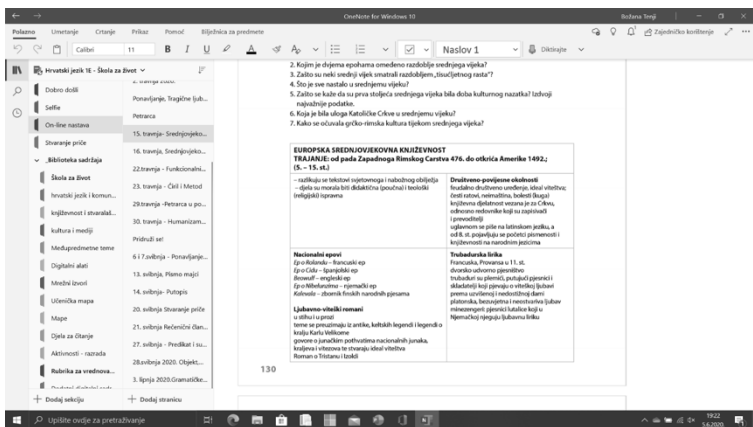

Slika 1.

U sekciji „online nastava“ za taj određeni dan, pod tim nadnevkom nalazi se zadatak za taj sat. To može biti tekst koji učenici trebaju pročitati, videolekcija koju će učenici pogledati, a zatim napraviti ono što se traži. Nije dobro da učenici samo pogledaju videolekciju s YouTubea ili TV-a jer nastavnik na taj način ne komunicira s učenikom koji ga može „isključiti“ klikom miša ili klikom na daljinski upravljač. Nastavnik u nastavi na daljinu mora ostvariti kontakt s učenikom, često i u realnom vremenu mora imati povratnu informaciju od učenika, što je on naučio, ima li pitanja, mora moći pratiti učenika, formativno ga vrednovati, a učenik mora tu povratnu informaciju dobiti nakon svakoga sata.

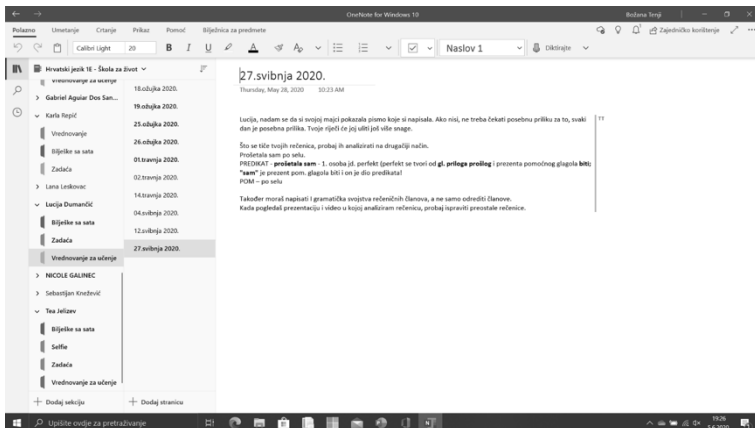

Slika 2.

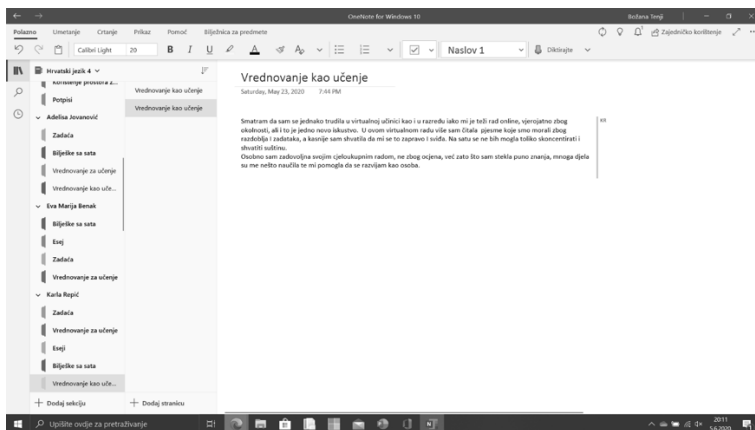
Slika 3.

To sve omogućuje OneNote bilježnica u kojoj smo napravili sekcije za vrednovanje. Ispod imena svakoga učenika napravili smo sekciju Vrednovanje za učenje i Vrednovanje kao učenje. U sekciju Vrednovanje za učenje učenik dobija za svaki nastavni sat povratnu informaciju nakon što je bio praćen, što je dobro napravio i na čemu treba još dodatno poraditi.

Slika 4.

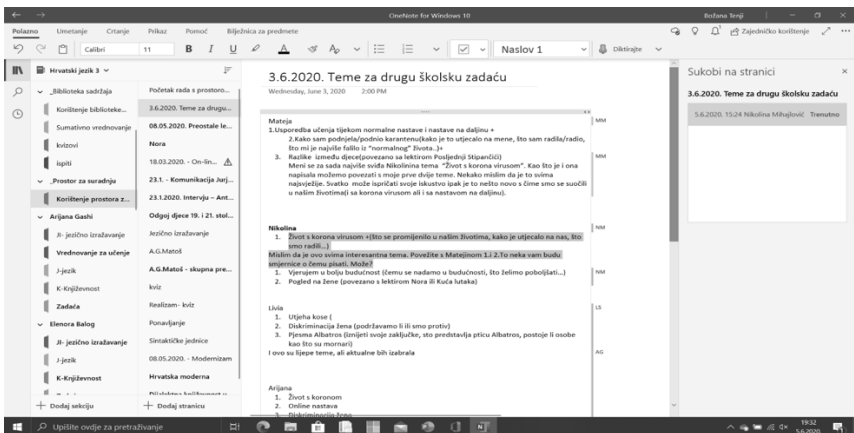
U sekciji Vrednovanje kao učenje učenik piše osvrt na svoj rad, samovrednuje se i komentira svoj napredak.

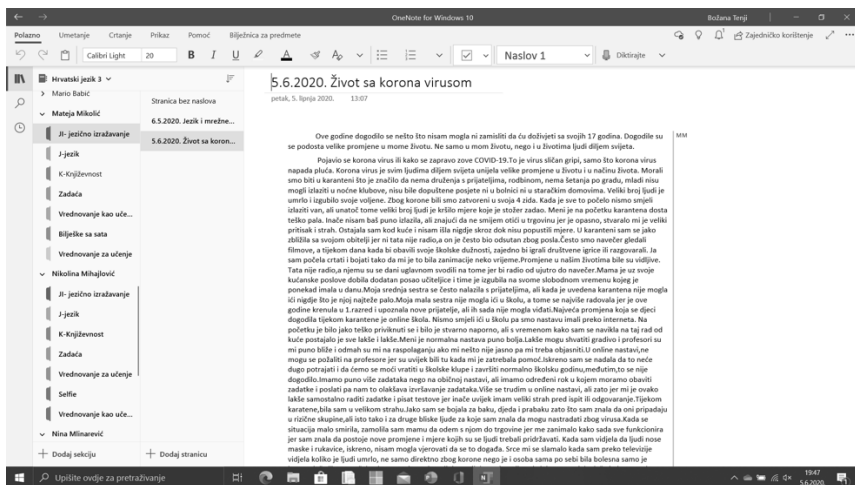
Slika 5.

Kada učenik radi u osobnom prostoru svoje OneNote bilježnice na zadatku koji je dobio, npr. nakon odgledane videolekcije koju mu je nastavnik postavio, nastavnik ga u realnom vremenu može pratiti i odmah mu davati povratnu informaciju o njegovom radu, a učenik nastavniku može postaviti pitanje isto tako odmah, na satu. Ta komunikacija između učenika i nastavnika je jako važna i ne smije biti prekinuta ni na nastavi na daljinu. Nastavnik može u alatnoj traci izabrati mogućnost snimanja glasa i u svakom trenutku učeniku koji radi pomoći i nešto mu objasniti na samome satu ili nakon njega i taj zapis ostaje u njegovoj digitalnoj bilježnici.

Osim komunikacije učenika i nastavnika, ne smije biti zanemarena ni komunikacija učenik – učenik. Zato nastavnik treba povremeno zadavati zadatak koji će učenici rješavati u Prostoru za suradnju, dijelu OneNote bilježnice koji je namijenjen suradnji i skupinskom radu. Naravno, i u tom dijelu bilježnice nastavnik sve učenike može pratiti i usmjeravati ih. Npr. tu svi mogu raditi na nekakvom projektnom zadatku i svi mogu dati svoj doprinos. Nastavnik i u tom prostoru vidi tko je što napravio jer kod zabilješke svakoga učenika, automatski se ispisuju inicijali onoga tko piše.

Slika 6.

Slika 7.

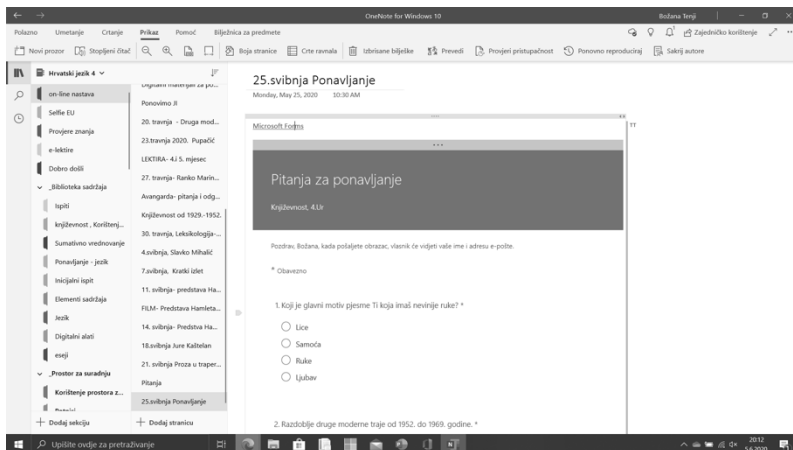
Svakako, u nastavi na daljinu ne smije se zanemariti ni učenik po prilagođenom programu, ni učenik s teškoćama, kao ni daroviti učenik.

OneNote bilježnica nudi rješenja i kad su takvi učenici u pitanju jer nudi postavljanje individualiziranih i prilagođenih sadržaja svakome učeniku. U osobni prostor učenika nastavnik će postaviti sadržaj, ako je to potrebno, samo za tog učenika. Taj sadržaj ne vide ostali učenici. On je namijenjen samo tom učenicu i prilagođen je samo njemu i njegovim potrebama.

FORMS aplikacija

Još jedna aplikacija Office-a 365 može se dobro povezati s OneNote bilježnicom, a to je aplikacija Forms kojom se nastavnik može poslužiti ako želi dobiti povratnu informaciju o tome kako su učenici svladali određeni dio gradiva. Dakle, nastavnik otvara aplikaciju Forms u kojoj izrađuje anketu, ispit... i postavlja poveznicu u bilježnicu. Učenik odgovara na pitanja i nakon što pošalje ispunjen obrazac, nastavnik odmah dobija povratnu informaciju i statistiku za razred koja ga upućuje na to koji dio gradiva treba još dodatno objasniti i ponoviti obradu.

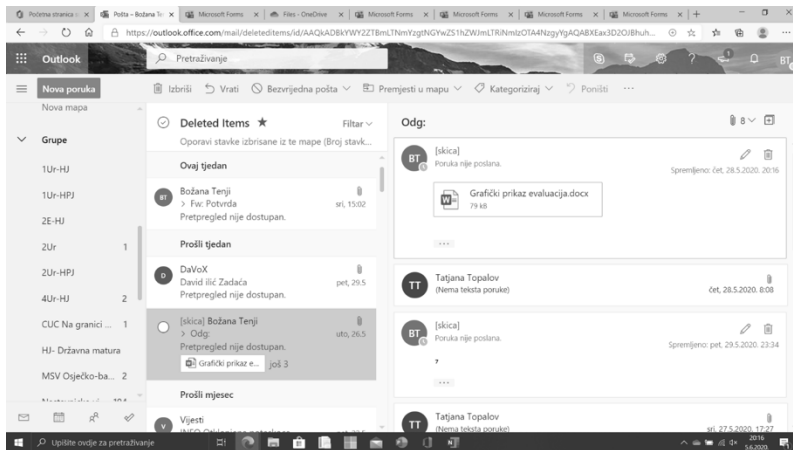
Forms u OneNote-u

Slika 8.

Naravno, kako bi nastava na daljinu bila uspješna, neizostavna je i dobra komunikacija između nastavnika.

Outlook aplikacija

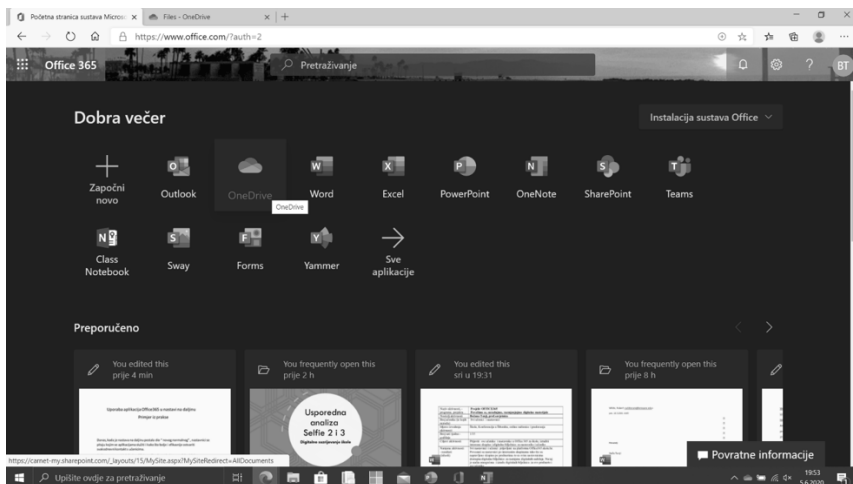

Slika 9.

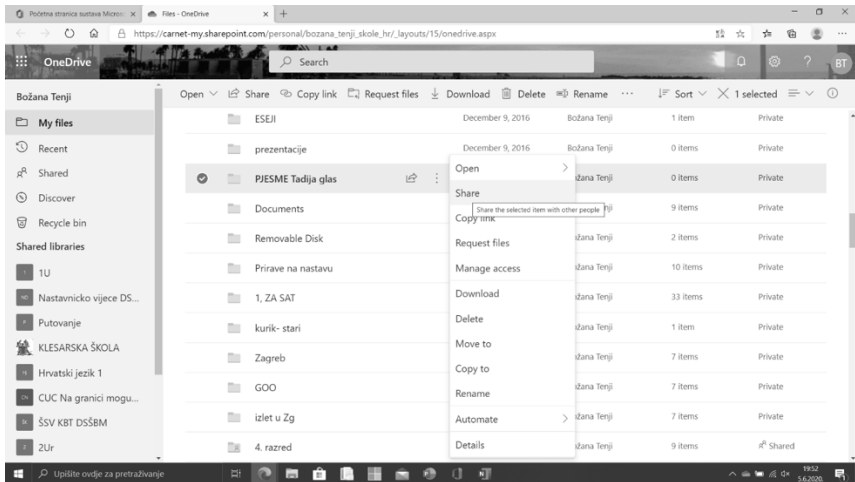
Osim bilježnica za učenike i nastavnici se po različitim interesnim skupinama povezuju i imaju OneNote bilježnice. Za povezivanje nastavnika najbolja je aplikacija kojom se inače služimo i za elektroničku poštu – Outlook. Tu stvaramo grupe, npr. po vijećima i predmetima, školska, županijska, međuzupanijska vijeća, grupe prof. Hrvatskoga jezika, Matematike, Biologije... Svaka skupina koja je stvorena unutar Outlooka automatski ima bilježnicu koja im služi za pohranu i razmijenu materijala, kao Outlook za komunikaciju preko domene skole.hr.

OneDrive

OneDrive je neizostavna aplikacija za pohranu, i sve naše OneNote bilježnice koje smo stvorili nalaze se tamo i to je mjesto gdje ih možemo pronaći i obrisati ako nam više ne trebaju. OneDrive je oblak koji nam služi za pohranu svih naših materijala, izvedbenih kurikula, digitalnih materijala, prezentacija, videomaterijala, dokumenata... Iz OnDrive-a možemo materijale dijeliti s drugim nastavnicima ili slati učenicima.

Slika 10.

Slika 11.

Ovo su samo neke aplikacije Office-a 365 za škole koje su nam već dovoljne kako bismo ostvarili kvalitetnu nastavu na daljinu. One nam omogućuju dobru komunikaciju i suradnju na svim razinama. Naravno, ima ih još i sve ih možemo upotrijebiti i kombinirati kako bismo ostvarili što zanimljiviju nastavu prilagođenu svakome učeniku.

Zaključak

Nastava na daljinu za sve je sudionike obrazovnoga sustava došla s koronavirusom, ali sigurno je da s koronom neće i nestati, već će u nekim slučajevima postati dijelom školske svakodnevnice, kao npr. za rad s bolesnim učenicima koji nastavu prate od kuće, za rad s učenicima po prilagođenom programu, onima s posebnim potrebama ili darovitim učenicima. Prednosti ovakve nastave u različitim situacijama iskoristit ćemo sigurno u školama i u školskim godinama koje dolaze, a kako bi takva nastava bila što kvalitetnije ostvarena, itekako nam mogu pomoći aplikacije Office-a 365.